IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 22.9.2021
COM(2021) 598 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Aġġornament tas-Sorveljanza Msaħħa - il-Greċja, Settembru 2021

{SWD(2021) 273 final}

SFOND

L-iżviluppi u l-politiki ekonomiċi fil-Greċja huma mmonitorjati skont is-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika u skont il-qafas ta' sorveljanza msaħħa skont l-Artikoli 2 u 3 tar-Regolament (UE) Nru 472/2013([1]). L-implimentazzjoni ta' sorveljanza msaħħa għall-Greċja ([2]) tirrikonoxxi l-fatt li l-Greċja teħtieġ tkompli timplimenta miżuri biex tindirizza s-sorsi jew is-sorsi potenzjali ta' diffikultajiet ekonomiċi u finanzjarji, filwaqt li timplimenta riformi strutturali biex tappoġġa tkabbir ekonomiku robust u sostenibbli.

Is-sorveljanza msaħħa tipprovdi qafas komprensiv għall-monitoraġġ tal-iżviluppi ekonomiċi u t-twettiq tal-politiki meħtieġa biex jiġi żgurat irkupru ekonomiku sostenibbli. Din tippermetti li ssir valutazzjoni regolari tal-iżviluppi ekonomiċi u finanzjarji riċenti fil-Greċja, kif ukoll li jsir monitoraġġ tal-kundizzjonijiet tal-finanzjament sovran u aġġornamenti tal-analiżi tas-sostenibbiltà tad-dejn. Is-sorveljanza msaħħa tipprovdi wkoll il-qafas għall-valutazzjoni tal-impenn ġenerali mogħti mill-Greċja lill-Grupp tal-Euro tal-22 ta' Ġunju 2018, biex tkompli u tlesti r-riformi adottati skont il-programm tal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà u biex tiżgura li jiġu salvagwardjati l-objettivi tar-riformi importanti adottati taħt il-programmi ta' assistenza finanzjarja. F'dak il-kuntest, is-sorveljanza msaħħa timmonitorja l-implimentazzjoni ta' impenji speċifiċi biex jitlestew ir-riformi strutturali ewlenin mibdija taħt il-programm, f'sitt oqsma ewlenin sad-dati ta' skadenza miftiehma sa nofs l-2022, jiġifieri: (i) il-politiki fiskali u fiskali-strutturali, (ii) il-benesseri soċjali, (iii) l-istabbiltà finanzjarja, (iv) is-swieq tax-xogħol u tal-prodotti, (v) il-Korporazzjoni Ellenika tal-Assi u l-Parteċipazzjonijiet u l-privatizzazzjoni, u (vi) l-immodernizzar tal-amministrazzjoni pubblika ([3]).

Dan huwa l-ħdax-il rapport ta' sorveljanza msaħħa għall-Greċja. Ir-rapport huwa bbażat fuq is-sejbiet ta' missjoni li saret mill-bogħod fit-15 ta' Lulju 2021 u djalogu regolari mal-awtoritajiet. Il-missjoni tmexxiet mill-Kummissjoni Ewropea flimkien mal-Bank Ċentrali Ewropew ([4]); il-Fond Monetarju Internazzjonali pparteċipa fil-kuntest tal-qafas ta' Monitoraġġ ta' Wara l-Programm tiegħu, filwaqt li l-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà pparteċipa fil-kuntest tas-Sistema ta' Twissija Bikrija tiegħu u f'konformità mal-Memorandum ta' Qbil tat-27 ta' April 2018, dwar ir-relazzjonijiet ta' ħidma bejn il-Kummissjoni Ewropea u l-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà. Ir-rapport attwali jivvaluta l-implimentazzjoni tal-impenji tal-Greċja lill-Grupp tal-Euro rigward it-tlestija tar-riforma

([1]) Ir-Regolament (UE) Nru 472/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ekonomika u baġitarja tal-Istati Membri fiż-Żona tal-Euro li jesperjenzaw jew ikunu mhedda b'diffikultajiet gravi fir-rigward tal-istabbiltà finanzjarja tagħhom, ĠU L 140, 27.5.2013, p. 1.

([2]) Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1279 tal-28 ta' Lulju 2021 dwar l-estensjoni tas-sorveljanza msaħħa għall-Greċja.

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

([4]) Il-persunal tal-BĊE pparteċipa fil-missjoni ta' rieżami skont il-kompetenzi tal-BĊE u b'hekk ipprovda għarfien espert dwar il-politiki tas-settur finanzjarju u kwistjonijiet makrokritiċi, bħall-miri fiskali ewlenin u s-sostenibbiltà u l-ħtiġijiet tal-finanzjament. Il-missjoni ta' rieżami kienet preċeduta minn missjoni teknika, li saret ukoll mill-bogħod, mit-1 sal-7 ta' Lulju 2021.

mistennija sa nofs l-2021. Dan ir-rapport mhuwiex marbut ma' rilaxx tas-sett li jmiss ta' miżuri ta' dejn kontinġenti għall-politika, li – f'konformità mal-iskeda biennali miftiehma – jistgħu jseħħu abbażi tat-tnax-il rapport. It-tnax-il rapport huwa mistenni li jiġi ppubblikat f'Novembru.

L-impenji mogħtija mill-Greċja lis-sħab tal-Grupp tal-Euro f'Ġunju 2018, li huma l-bażi għar-rilaxx ta' miżuri addizzjonali ta' ħelsien mid-dejn, ġew stabbiliti sa nofs l-2022 u għalhekk il-Greċja daħlet fl-aħħar sena ta' dan l-arranġament. Filwaqt li tlestew ħafna impenji, il-missjoni fittxet li tiċċara l-kamp ta' applikazzjoni u l-iskeda ta' żmien għat-tlestija tal-impenji ta' riforma pendenti.

VALUTAZZJONI GLOBALI

L-ekonomija turi sinjali ta' rkupru aktar bikri milli mistenni, minkejja l-ftuħ inferjuri milli ppjanat. Wara t-tnaqqis kbir fir-ritmu ekonomiku ta' 8,2 % fl-2020, il-PDG reali żdied b' 4,5 % u 3,4 % fuq bażi trimestrali fl-ewwel u t-tieni trimestru tal-2021 rispettivament, xprunat mill-investimenti u l-akkumulazzjoni tal-inventarji. Skont it-tbassir interim tas-sajf tal-Kummissjoni tal-2021, il-PDG huwa mbassar li jiżdied b' 4,3 % fl-2021 u b' 6,0 % fl-2022, filwaqt li jitqies l-impetu tal-investiment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll l-istimolu fiskali mill-miżuri ta' appoġġ tal-gvern. Il-politika fiskali tibqa' akkomodanti hekk kif l-awtoritajiet ikomplu jipprovdu appoġġ immirat u temporanju lill-ekonomija, inkluż b'reazzjoni għan-nirien katastrofiċi li affettwaw lill-pajjiż f'Awwissu. Miżuri ta' appoġġ għall-impjiegi, appoġġati b'mod partikolari permezz tal-istrument tal-UE għall-"Appoġġ biex jittaffew ir-Riskji ta' Qgħad f'Emerġenza (SURE), it-tkomplija tal-promozzjoni tas-suq tax-xogħol u, flimkien mar-rilassament tar-restrizzjonijiet tal-kura tas-saħħa u l-bidu mill-ġdid tal-istaġun turistiku, appoġġaw tnaqqis ulterjuri fir-rata tal-qgħad għal 15,9 % fit-tieni kwart tal-2021 meta mqabbla ma' 17,1 % fit-tieni kwart tal-2020. Il-kampanja ta' tilqim għadha għaddejja; madankollu, l-inċertezza madwar il-prospettiva għadha għolja b'mod partikolari fir-rigward taż-żieda reċenti fil-każijiet tal-COVID-19 matul is-sajf minħabba t-tixrid ta' varjanti ġodda tal-coronavirus.

Il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza li ġie adottat dan l-aħħar se jkollu rwol ewlieni biex jgħin lill-Greċja toħroġ aktar b'saħħitha mill-pandemija tal-COVID-19. Il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Greċja kien fost l-ewwel pjanijiet li ġew formalment approvati mill-Kunsill, fit-13 ta' Lulju, wara valutazzjoni pożittiva mill-Kummissjoni Ewropea fis-17 ta' Ġunju. Il-Greċja rċeviet żborż ta' EUR 3.96 biljun fi prefinanzjament fid-9 ta' Awwissu. Il-pjan, li jippreżenta miżuri biex jiġu mmobilizzati EUR 17,8 biljun f'għotjiet u EUR 12,7 biljun f'self, jirrappreżenta sforz sinifikanti mill-Greċja biex tindirizza l-isfidi li qed tiffaċċja. Dan jinkludi ħafna investimenti rilevanti għall-klima u se jagħti spinta lid-diġitalizzazzjoni u għadd kbir ta' riformi li jibnu fuq l-isforzi tal-passat u dawk li għaddejjin bħalissa. Il-Greċja kienet ukoll l-ewwel Stat Membru li ffinalizza l-Ftehim ta' Sħubija tiegħu għall-perjodu ta' programmazzjoni 2021-2027. Il-Ftehim ta' Sħubija, adottat mill-Kummissjoni fis-29 ta' Lulju 2021, jistabbilixxi l-orjentazzjoni strateġika għall-użu ta' investimenti b'valur ta' aktar minn EUR 21 biljun bħala appoġġ għall-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tal-Greċja.

L-implimentazzjoni tar-riforma kompliet b'pass tajjeb f'għadd ta' oqsma ta' politika, b'għadd ta' impenji ta' politika speċifiċi kkompletati fil-perjodu ta' rapportar attwali. Notevolment:

- Inkiseb progress importanti u materjali fir-rigward tal-**privatizzazzjonijiet**, b'mod partikolari bl-għeluq tat-tranżazzjoni dwar il-proġett ikoniku Hellinikon u bl-

għażla ta' investitur preferut fuq il-konċessjoni ta' Egnatia u t-tranżazzjoni tal-Infrastruttura tal-Korporazzjoni tal-Gass Pubbliku (DEPA). Il-ħidma tal-**Korporazzjoni Ellenika tal-Assi u l-Parteċipazzjonijiet** miexja ' l quddiem fir-rigward tat-tħejjija tal-aġġornament tal-pjan strateġiku tagħha u l-kuntratt ta' prestazzjoni għall-Organizzazzjoni tat-Trasport Urban ta' Ateni.

- It-tabella tal-pagi supplimentari għall-**Awtorità Indipendenti tad-Dħul Pubbliku**, adottata fil-kuntest tal-10 rapport, ġietestiża b'suċċess għal għadd sinifikanti ta' persunal tagħha, u b'hekk tlesti l-impenn speċifiku fil-qasam tal-amministrazzjoni tat-taxxa.

- Minkejja dewmien twil fil-proċedura tal-offerti, il-kuntratt dwar l-iskjerament sħiħ tas-sistema tal-IT rilevanti biex jiġi appoġġat **il-qafas ta' liċenzjar tal-investiment** ġie ffirmat reċentement, u b'hekk ġie ssodisfat dan l-impenn speċifiku.

- Il-kuntratt għall-iżvilupp tal-**Portal Nazzjonali għall-Kodifikazzjoni u r-Riforma tal-Leġiżlazzjoni Griega** ngħata, li effettivament jagħlaq dan l-impenn speċifiku. Il-kuntratt għandu fażi ta' implimentazzjoni twila ta' 36-il xahar u huwa ffinanzjat mill-UE permezz tal-Qafas ta' Referenza Strateġiku Nazzjonali.

Il-progress kompla wkoll f'oqsma oħra koperti minn impenji speċifiċi u l-awtoritajiet impenjaw ruħhom li jiżguraw l-implimentazzjoni tagħhom skont l-iskedi ta' żmien miftiehma. Aktar speċifikament:

- Is-sistema ta' ġbir tal-IT minn tarf sa tarf għall-**amministrazzjoni tat-taxxa**, impenn speċifiku ta' nofs l-2021, tinsab f'fażi ta' ttestjar u s-sistema finali hija mistennija li tkun fis-seħħ sa tmiem l-2021, b'mod ġenerali f'konformità ma' dak li kien mistenni fis-10 rapport.

- Fir-rigward tas-saħħa u l-kura soċjali, il-ġbir tal-**irkupru**, jiġifieri l-infiq lil hinn mil-limitu massimu leġiżlat għall-infiq pubbliku fuq il-farmaċewtiċi u servizzi oħra tal-kura tas-saħħa li għandu jingħabar lura mill-forniturі tal-kura tas-saħħa, issa miexi 'l quddiem b'mod wiesa' skont l-iskeda, wara dewmien minħabba l-pandemija. L-awtoritajiet qed javvanzaw bl-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni primarja li tistabbilixxi skema ta' Assistenza Personali għal persuni b'**diżabilità** bbażata fuq approċċ ġdid ta' valutazzjoni tad-diżabilità bbażat fuq il-funzjonalità, b'leġiżlazzjoni sekondarja li għandha tiġi segwita sa tmiem is-sena.

- Fir-rigward tal-ambjent tan-negozju u tal-investiment u wara s-sett ta' leġiżlazzjonijiet adottati f'April 2021, l-awtoritajiet adottaw aktar leġiżlazzjoni primarja f'Ġunju 2021 biex jirriformaw **il-liċenzjar tal-attivitajiet ekonomiċi** fis-setturi kollha miftiehma. Dan hu pass milqugħ tajjeb. Madankollu, l-awtoritajiet huma mħeġġa jsaħħu l-pass tal-adozzjoni tad-digrieti ministerjali meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-liġijiet ta' April u Ġunju, li huwa meħtieġ biex id-dispożizzjonijiet il-ġodda jsiru kompletament operattivi. L-implimentazzjoni tal-pjan direzzjonali għat-tlestija tal-proġett tal-**katast** miexja 'l quddiem b'mod sodisfaċenti, b'dewmien moderat fir-ratifika tal-mapep tal-foresti. L-istituzzjonijiet Ewropej jilqgħu l-fatt li l-awtoritajiet adottaw liġi katastali ġdida, li għandha l-għan li tħaffef l-immappjar katastali u l-proċeduri tat-trasferiment tal-proprjetà. Wara r-riforma reċenti tax-xogħol, l-awtoritajiet huma mistennija

jippreżentaw abbozz inizjali ta' Kodiċi tax-Xogħol ġdid sa kmieni fl-2022, bil-ħsieb li jissaħħu ċ-ċertezza legali u l-aċċess għal-liġi permezz ta' **kodifikazzjoni legali**.

- Fil-qasam tal-**ġustizzja**, l-awtoritajiet għamlu progress tajjeb fl-impenn speċifiku dwar il-preżentazzjoni elettronika elettronika fil-perjodu ta' rappurtar attwali. Il-pjan tal-Greċja għall-irkupru u r-reżiljenza jinkludi għadd ta' miżuri ta' segwitu milqugħa li se jkomplu jsegwu u jwessgħu l-objettivi ta' din ir-riforma.

- Rigward **il-ġlieda kontra l-korruzzjoni**, l-awtoritajiet ressqu miżuri biex jindirizzaw ir-rakkomandazzjonijiet li fadal mill-Grupp ta' Stati kontra l-Korruzzjoni (GRECO), impenn speċifiku, progressivament sa April 2022.

- L-awtoritajiet imxew' il quddiem bil-pjan direttur għall-iżvilupp taċ-**Ċentru Atletiku Olimpiku** (OAKA). Se tkun meħtieġa aktar ħidma biex jiġi żgurat li l-pjanijiet għas-sit jiggarantixxu s-sostenibbiltà finanzjarja fit-tul tiegħu.

L-awtoritajiet avvanzaw fuq għadd ta' riformi strutturali usa' mibdija fil-kuntest ta' sorveljanza msaħħa. Notevolment:

- Liġi komprensiva ġdida dwar **l-edukazzjoni skolastika** ġiet adottata fil-Parlament f'Awwissu 2021 u se tiġi applikata fis-sena akkademika attwali 2021-22. Din ir-riforma ġġib magħha għadd ta' innovazzjonijiet importanti fir-rigward tal-awtonomija tal-iskejjel, il-bidliet organizzattivi u l-evalwazzjoni tal-għalliema.

- L-awtoritajiet ħejjew pjan ta' azzjoni dettaljat, permezz ta' appoġġ tekniku pprovdut mill-Kummissjoni Ewropea, biex **jissaħħaħ il-proċess ta' reklutaġġ għall-impjegati taċ-ċivil**. L-implimentazzjoni tal-pjan se tiġi mmonitorjata skont il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Greċja.

- L-awtoritajiet adottaw **strateġija nazzjonali ġdida għall-akkwist pubbliku** għall-2021-2025, b'inizjattivi ewlenin li jinkludu d-diġitalizzazzjoni tal-proċessi tal-akkwist pubbliku, l-introduzzjoni ta' għodod moderni u servizzi elettroniċi u titjib fil-governanza u l-qafas ta' kontroll.

- Fl-aħħar iżda mhux l-inqas, l-awtoritajiet qed ikomplu jagħmlu progress kostanti dwar **il-governanza elettronika**, b'mod partikolari fir-rigward tal-iżvilupp kontinwu tal-portal gov.gr u l-iżgurar tar-robustezza tas-sistemi tas-settur pubbliku. L-azzjonijiet f'dan il-qasam se jiġu appoġġati wkoll taħt il-fond għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Greċja.

F'ċerti oqsma, il-progress kien aktar kajman milli kien mistenni fl-10 rapport. B'mod partikolari, ir-ritmu tal-**ikklerjar tal-arretrati** għadu ma qabadx. L-istokk totali tal-arretrati kien ta' madwar EUR 900 miljun, li qabeż il-mira ġenerali ta' tmiem Lulju (madwar EUR 500 miljun) bi kważi 80 %. Din id-devjazzjoni sinifikanti tqajjem tħassib, speċjalment minħabba l-valutazzjoni mill-ġdid estensiva tal-miri ta' approvazzjoni mwettqa fil-kuntesttal-10 rapport. Id-dewmien attwali jagħmel il-mira li jiġi ċċarat materjalment l-istokk tal-arretrati mhux tal-pensjoni, li kien mistenni f'Ġunju 2021, li kien diffiċli li jintlaħaq anke sal-aħħar ta' Settembru. L-awtoritajiet huma mistiedna jaċċelleraw l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet kollha li jiffaċilitaw l-ikklerjar tal-arretrati u jipprevjenu l-akkumulazzjoni ta' oħrajn ġodda, sabiex jiġi evitat kwalunkwe nuqqas ta' qbil fil-ġejjieni mill-miri maqbula. Madankollu,

huwa inkoraġġanti li l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti Ellenika tal-Awdituri dwar l-ikklerjar tal-arretrati tkompli kif ippjanat u li l-awtoritajiet identifikaw proposti għas-simplifikazzjoni ta' ċerti proċeduri fiskali, li l-maġġoranza tagħhom għandhom jiġu adottati sa Ottubru u Diċembru 2021. B'mod ġenerali, l-awtoritajiet għamlu progress sinifikanti **fir-riforma tal-qafas ta' spezzjoni** iżda l-aħħar element li fadal mill-oqsma ta' prijorità segwiti taħt is-sorveljanza msaħħa, jiġifieri l-leġiżlazzjoni primarja u d-digrieti ta' implimentazzjoni dwar l-ispezzjonijiet fil-qasam tal-protezzjoni ambjentali, sofra dewmien minħabba r-riforma ambjentali usa' li għaddejja fir-rigward tal-iskeda ta' żmien ta' Mejju 2021 li kienet mistennijafis-10 rapport. L-awtoritajiet impenjaw ruħhom li jlestu r-riforma tal-ispezzjoni sal-aħħar ta' Ottubru 2021. Fil-qasam tal-**ġustizzja**, il-ħidma fuq l-istabbiliment tal-unitajiet JustStat miexja aktar bil-mod milli mistenni u s-sejħa għall-offerti għas-sistema integrata ta' ġestjoni tal-każijiet għal kawżi ċivili u kriminali għad trid titnieda. Wara l-adozzjoni ta' għadd ta' liġijiet ewlenin dwar l-edukazzjoni fl-2021, il-liġi dwar **l-edukazzjoni għolja**, issa hija mistennija li tiġi adottata sa tmiem l-2021, kemxejn aktar tard milli kien previst. Fil-qasam tal-**kura tas-saħħa**, l-akkwisti ċentralizzati tas-saħħa għadhom għaddejjin iżda l-adozzjoni tal-qafas leġiżlattiv il-ġdid għall-Awtorità Nazzjonali Ċentralizzata għall-Akkwist tas-Saħħa (EKAPY) marret għar-rieżami li jmiss. Ir-reviżjoni tal-liġi dwar il-kura tas-saħħa primarja miexja' l quddiem, għalkemm elementi ewlenin bħalma huma l-gatekeeping u r-reġistrazzjoni obbligatorja tal-pazjent għadhom qed jiġu definiti, u sar progress ukoll fir-reklutaġġ ta' tobba ġeneralisti ġodda. L-awtoritajiet impenjaw ruħhom li jlestu l-abbozz u jpoġġuh għall-konsultazzjoni pubblika sa nofs Ottubru.

L-impatt tal-pandemija fuq is-settur finanzjarju s'issa kien moderat, grazzi għall-miżuri implimentati mill-awtoritajiet Griegi u fil-livell taż-żona tal-euro. L-implimentazzjoni tal-azzjonijiet ta' politika miftiehma reġgħet bdiet iżda l-progress b'mod ġenerali huwa aktar bil-mod milli mistenni. Il-proporzjon tas-self improduttiv fl-ewwel trimestru tal-2021 baqa' ta' 30 %, simili għal-livell ta' tmiem l-2020, iżda x-xejra ta' titjib kontinwu hija mistennija li terġa' tibda fit-trimestri li jmiss bis-saħħa ta' titolizzazzjonijiet imdaqqsa oħra taħt l-iskema Hercules. Is-sinjali inizjali mill-użu tal-**qafas il-ġdid tal-insolvenza** implimentat fil-kuntest tal-10 rapport huma inkoraġġanti iżda għadu kmieni wisq biex tiġi vvalutata l-effettività tal-qafas il-ġdid. Il-proċess konċessjonarju għat-twaqqif tal-entità tal-bejgħ u l-kiri lura għal debituri vulnerabbli ġie ttardjat aktar, bl-istabbiliment tiegħu mhux mistenni qabel nofs l-2022, mingħajr ma affettwa, madankollu, partijiet oħra tal-qafas tal-insolvenza. L-ipproċessar tal-**akkumulazzjoni ta' każijiet ta' insolvenza tal-unitajiet domestiċi**, impenn speċifiku ta' tmiem l-2021, reġa' beda iżda x'aktarx jieħu aktar żmien milli kien mistenni inizjalment minħabba diversi xhur ta' sospensjonijiet tal-qorti relatati mal-pandemija u kapaċità baxxa tal-ipproċessar tal-każijiet f'għadd ta' qrati. Fir-rigward tat-twettiq ta' **rkanti elettroniċi** u proċedimenti oħra ta' infurzar, il-passi ta' merħba u sinifikanti inklużi fl-(abbozz) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili rivedut ser jidħol fis-seħħ aktar tard milli mistenni, fl-1 ta' Jannar 2022, li hija sfortunata meta wieħed iqis l-assigurazzjonijiet preċedenti li l-Kodiċi ser jidħol fis-seħħ sa nofs Settembru 2021. L-awtoritajiet nedew passi addizzjonali biex iżidu l-effiċjenza ta' ċerti aspetti proċedurali tal-irkanti elettroniċi fl-2022. Dewmien fl-ikklerjar tal-**akkumulazzjoni ta' garanziji tal-Istat imsejħa** komplew fit-tieni kwart tal-2021, u dan wassal għal reviżjoni 'l isfel tal-mira tal-approvazzjoni tal-2021. Filwaqt li *data* reċenti pprovdiet sinjali inkoraġġanti ta' aċċellerazzjoni, l-ilħuq tal-miri riveduti għadu diffiċli. L-istituzzjonijiet Ewropej jilqgħu l-adozzjonital-leġislazzjoni sekondarja meħtieġa biex tiġi żgurata l-operazzjonalizzazzjoni sħiħa tal-**qafas tal-krediti ta' taxxa differita** f'Lulju 2021, biex ikun permess l-użu ta' krediti ta' taxxa differita f'każ ta' telf bankarju, u li l-liġi primarja rilevanti

ser tiġi emendata dalwaqt biex jiġu ffaċilitati aktar it-titolizzazzjonijiet u l-bejgħ ta' self improduttiv.

L-awtoritajiet indikaw li t-tlestija ta' għadd ta' impenji speċifiċi u riformi importanti oħra hija f'waqtha għat-12-il rapport . Aktar speċifikament:

- Fir-rigward tar-riformi strutturali fiskali, l-implimentazzjoni tal-1el livell tal-klassifikazzjoni funzjonali, li tikkostitwixxi impenn speċifiku f'nofs l-2021 fil-qasam taċ-**Ċart tal-Kontijiet**, tinsab fit-triq it-tajba biex titlesta fil-ħin għall-adozzjoni tal-baġit tal-2022. Is-sistema ta' ġbir tal-IT minn tarf sa tarf, impenn speċifiku f'nofs l-2021 fil-qasam tal-**amministrazzjoni tat-taxxa**, tinsab f'fażi ta' ttestjar bil-ħsieb li ssir kompletament operattiva sal-aħħar ta' Ottubru 2021. Il-leġiżlazzjoni hija mistennija li f'Novembru 2021 timplimenta riforma maġġuri għall-2022 tat-taxxa fuq il-proprjetà tal-ENFIA bil-bażi usa' pprovduta mill-valuri l-ġodda tat-taxxa fuq il-proprjetà relatati mas-suq, impenn speċifiku.

- Fil-qasam tal-**enerġija**, intlaħaq qbil mal-awtoritajiet dwar rimedju antitrust. L-implimentazzjoni b'suċċess tiegħu, permezz tal-adozzjoni tal-miżuri regolatorji u korporattivi rilevanti, se tlesti dan l-impenn speċifiku.

- L-impenn speċifiku biex titlesta s-sistema integrata tal-ġestjoni tar-riżorsi umani għall-**amministrazzjoni pubblika** huwa mistenni li jingħalaq ukoll sa Ottubru 2021, wara t-tlestija reċenti tal-interkonnessjonijiet bejn ir-rekords dwar kull persuna li tokkupa impjieg miġbura miċ-ċensiment tal-uffiċjali pubbliċi, l-Awtorità Unika ta' Pagament u d-dipartiment tar-riżorsi umani. L-awtoritajiet lestew ukoll il-valutazzjoni tal-kategoriji eżistenti tal-persunal temporanju u impenjaw ruħhom li jistabbilixxu limitu massimu annwali għall-persunal temporanju sa Ottubru 2021, li għandu jiġi applikat mill-2022. L-istituzzjonijiet Ewropej ħeġġew lill-awtoritajiet biex ilestu l-proċess għall-ħatra tas-segretarju permanenti għall-edukazzjoni mill-aktar fis possibbli.

- Minkejja dewmien żgħir, l-awtoritajiet qed jagħmlu progress tajjeb biex iħaddmu l-**Pipeline tal-Proġetti Strateġiċi** u l-**Faċilità ta' Tħejjija tal-Proġetti**, li t-tnejn li huma se jkollhom rwol kritiku fl-implimentazzjoni tal-pjan ta' rkupru u reżiljenza tal-Greċja. L-entitajiet huma mistennija li jkunu kompletament operattivi saż-żmien tal-12-il rapport , inkluż l-ewwel Programm ta' Żvilupp ta' Kuntratti ta' Importanza Strateġika u t-tnedija tal-proċess tal-offerti għal kuntratti qafas għal konsulenti għal proġetti assenjati għall-maturazzjoni permezz tal-Faċilità ta' Tħejjija tal-Proġetti. L-awtoritajiet huma mistennija wkoll li jlestu l-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni sekondarja li jifdal identifikata bħala kritika għall-operazzjonalizzazzjoni tal-liġi l-ġdida dwar **l-akkwist pubbliku**, wara progress kostanti matul dawn l-aħħar xhur.

- Bdew diskussjonijiet dwar il-futur tal-**Fond Elleniku għall-Istabbiltà Finanzjarja**, impenn speċifiku. Emenda legali, li tittratta t-tul ta' żmien, il-governanza, l-istrateġija ta' ċessjoni u d-drittijiet speċjali tal-Fond, hija mistennija li tiġi adottata sa Ottubru 2021. Ta' min jinnota li l-proċess ta' nomina għall-kariga tal-Viċi Kap Uffiċjal Eżekuttiv tal-Fond iddewwem. Il-preservazzjoni tal-indipendenza tal-Fond u r-rispett tal-proċess tal-għażla kif stabbilit fil-liġi jibqgħu essenzjali.

B'mod ġenerali, dan ir-rapport jikkonkludi li l-Greċja ħadet l-azzjonijiet meħtieġa biex tikseb l-impenji speċifiċi dovuti tagħha, minkejja ċ-ċirkostanzi diffiċli kkawżati mill-

pandemija. L-awtoritajiet wettqu impenji speċifiċi f'diversi oqsma, inklużi l-privatizzazzjonijiet, it-titjib tal-ambjent tan-negozju u l-amministrazzjoni tat-taxxa, filwaqt li avvanzaw f'riformi strutturali usa' inkluż fil-qasam tal-edukazzjoni skolastika u l-amministrazzjoni pubblika. L-istituzzjonijiet Ewropej jilqgħu l-impenn kostruttiv u mill-qrib fl-oqsma kollha u jinkoraġġixxu lill-awtoritajiet biex iżommu l-momentum u, fejn meħtieġ, isaħħu l-isforzi biex jirrimedjaw id-dewmien parzjalment ikkawżat mill-pandemija, b'mod partikolari fir-rigward tar-riformi tas-settur finanzjarju u l-ikklerjar tal-arretrati.

ŻVILUPPI MAKROEKONOMIĊI

Wara t-tnaqqis kbir fir-ritmu ekonomiku ta' 8,2 % fl-2020, l-ekonomija Griega bdiet tirkupra fl-ewwel nofs tas-sena. Il-PDG reali żdied b'4,5 % u 3,4 % fuq bażi trimestrali fl-ewwel u t-tieni trimestru tal-2021 rispettivament, xprunat mill-investimenti u l-akkumulazzjoni tal-inventarji. It-tkabbir fil-prezzijiet tal-konsumatur żdied fis-sajf u laħaq il-1,2 % f'Awwissu, wara bosta xhur ta' tnaqqis. L-iżviluppi fl-ewwel parti tas-sena, għalkemm kemxejn maqtugħin mill-pressjonijiet inflazzjonarji globali osservati fi Stati Membri oħra, huma primarjament attribwiti għall-impatt tat-tnaqqis tal-VAT fuq il-prezzijiet tas-servizzi. Il-miżuri ta' appoġġ għall-impjiegi komplew iżidu s-suq tax-xogħol, minkejja t-tfixkil ekonomiku kbir ikkawżat mill-pandemija. Huwa stmat li fl-2020, madwar 1,5 miljun ħaddiem f'aktar minn 200 000 negozju kienu appoġġati minn miżuri ta' appoġġ għall-impjiegi ffinanzjati mill-istrument tal-UE għall- "Appoġġ biex jittaffew ir-Riskji ta' Qgħad f'Emerġenza (SURE), filwaqt li aktar minn 600 000 ħaddiem jistgħu jibbenefikaw mill-istrument fl-2021. Wara r-rilassament tar-restrizzjonijiet tal-kura tas-saħħa u l-bidu mill-ġdid tal-istaġun turistiku, li għenu biex jitħaffef il-ħolqien tal-impjiegi, ir-rata tal-qgħad fit-tieni trimestru tal-2021 naqset għal 15,9 %, jiġifieri 0.4 punti perċentwali taħt il-livell tagħha fl-ewwel trimestru u aktar minn 1 punt perċentwali meta mqabbla ma' sena ilu. Madankollu, il-qgħad fost iż-żgħażagħ żdied minn 32,8 % fl-ewwel kwart tal-2020 għal 41,7 % fl-ewwel kwart tal-2021 (l-aħħar data disponibbli). Indikaturi ewlenin mis-sistema ta' informazzjoni "Ergani" jindikaw żieda ulterjuri fl-impjiegi matul ix-xhur tas-sajf, li juru tnaqqis potenzjali fir-rata tal-qgħad għat-trimestru sussegwenti. B'mod parallel, il-kampanja ta' tilqim għadha għaddejja; madankollu, iż-żieda reċenti ta' każijiet matul il-perjodu tas-sajf minħabba l-emerġenza tal-varjant delta l-ġdid qajmet tħassib.

Skont it-tbassir interim tas-sajf tal-Kummissjoni tal-2021, il-PDG huwa mbassar li jiżdied b' 4,3 % fl-2021 u b' 6,0 % fl-2022. It-tkabbir huwa mistenni li jkun immexxi domestikament fl-2021, bis-saħħa tal-impetu tal-investiment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll l-istimolu fiskali mill-miżuri ta' appoġġ tal-gvern. Filwaqt li l-wasliet ta' turisti internazzjonali rkupraw parti konsiderevoli mit-telf tagħhom fir-rigward tal-livelli tal-2019 matul l-istaġun tas-sajf, b'mod partikolari f'Awwissu, id-dħul mit-turisti huwa mbassar li jibqa' taħt il-livelli tagħhom tal-2019. L-esportazzjonijiet tal-oġġetti huma mistennija li jżommu l-momentum pożittiv tagħhom, xprunat mir-reżiljenza notevoli tagħhom matul il-perjodu tal-pandemija. L-inflazzjoni nominali hija mbassra għal -0,4 % fl-2021 u 0,5 % fl-2022.

Il-pjan ta' rkupru u ta' reżiljenza tal-Greċja li ġie adottat dan l-aħħar huwa maħsub biex isaħħaħ l-investiment privat u pubbliku fil-futur. Permezz tal-implimentazzjoni ta' investimenti strateġiċi fl-oqsma tat-trasformazzjoni ekoloġika, tat-tranżizzjoni diġitali, tat-tkabbir sostenibbli u inklużiv kif ukoll ta' azzjonijiet oħra li jsaħħu t-tkabbir, il-pjan huwa mistenni li jappoġġa l-irkupru ekonomiku. Skont l-aħħar simulazzjonijiet mis-servizzi tal-Kummissjoni, il-livell tal-PDG huwa mistenni li jiżdied b' 2,1-3,3 % sal-2026, mill-effett ikkombinat tal-komponent tal-għotjiet u s-self. Simulazzjonijiet bħal dawn ma jinkludux l-

impatt pożittiv possibbli mir-riformi strutturali previsti skont il-pjan, li jista' jkun sostanzjali. It-tkabbir se jkun appoġġat ukoll miċ-ċiklu l-ġdid ta' finanzjament tal-UE.

L-inċertezza madwar il-prospettiva għadha għolja. B'mod partikolari fir-rigward tal-irkupru tal-industrija tat-turiżmu, il-progress fil-ġlieda kontra l-pandemija, kemm fil-livell domestiku kif ukoll f'dak internazzjonali, se jkun fattur ewlieni. Il-ftuħ mill-ġdid tat-turiżmu fil-bidu ta' Mejju ta spinta lis-settur; Madankollu, l-impatt ta' dan kien parzjalment ikkumpensat mil-laxkar tard tar-restrizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar minn pajjiżi ta' oriġini ewlenin. L-inċertezza tikkonċerna wkoll il-ħeffa tal-irkupru tas-settur privat wara l-iskadenza tal-miżuri ta' appoġġ. Għal dik ir-raġuni, it-tneħħija gradwali ta' dawn il-miżuri jeħtieġ li tiġi skedata bir-reqqa biex jiġu evitati effetti ta' preċipizju u tiġi pprojbita żieda f'daqqa ta' fallimenti ġodda. Dan jikkonċerna wkoll is-suq tax-xogħol u l-irtirar tal-iskemi rispettivi ta' appoġġ għas-suq tax-xogħol, li jeħtieġ li jitfasslu bl-għan li jżommu taħt kontroll iż-żieda fis-sensji. Iż-żieda riċenti fl-ispejjeż tal-input u l-preżenza ta' ostakli fil-katina tal-provvista qed iżidu l-inċertezza fir-rigward tal-perspettiva tal-inflazzjoni. Il-fatturi ġeopolitiċi esterni u l-qawmien mill-ġdid potenzjali tal-flussi migratorji jibqgħu sors addizzjonali ta' inċertezza. Mil-lat pożittiv, it-twettiq ta' parti mix-xiri mdewwem mis-sena preċedenti jista' jagħti spinta addizzjonali lill-konsum privat, kif issuġġerit mill-indikaturi ta' frekwenza għolja tal-ekonomija.

L-IŻVILUPPI FISKALI

L-awtoritajiet ikomplu jipprovdu appoġġ f'waqtu, immirat u temporanju lill-ekonomija, li l-ftuħ mill-ġdid tiegħu kien aktar gradwali minn dak preżunt f'April. Skont l-opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Greċja tal-2021, il-miżuri meħuda mill-Greċja fl-2020 u fl-2021 kienu konformi mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020 ([5]). Il-miżuri adottati sa Awwissu 2021 għadhom fis-seħħ bħalissa u huma mistennija li jitneħħew gradwalment fil-perjodu li ġej. L-ispiża fiskali ta' dawn il-miżuri issa hija mistennija li tilħaq 5,9 % tal-PDG, jiġifieri 0,2 % tal-PDG ogħla fl-2021 milli kien stmat qabel. Dan jinkludi miżura ġdida li tinċentiva liż-żgħażagħ biex jitlaqqmu. Il-gvern qed jippjana li jkompli l-appoġġ tiegħu s-sena d-dieħla iżda fuq skala aktar baxxa. Minbarra l-miżuri diġà mħabbra tar-rata mnaqqsa tal-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u t-tnaqqis tat-taxxa ta' solidarjetà soċjali għas-settur privat, li huma inklużi fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2021 tal-Kummissjoni, l-awtoritajiet iddeċidew ukoll li jestendu l-applikazzjoni ta' rati aktar baxxi tat-taxxa fuq il-valur miżjud fl-2022 għal oġġetti u servizzi speċifiċi f'ċerti setturi vulnerabbli. F'Ġunju 2021, il-Kunsill irrakkomanda li l-Greċja, fl-2022, għandha tuża l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza biex tiffinanzja investimenti addizzjonali b'appoġġ għall-irkupru filwaqt li ssegwi politika fiskali prudenti u tippreserva l-investiment iffinanzjat nazzjonalment ([6]).

([5]) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021 li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Greċja għall-2021, ĠU C 304, 29.7.2021, p. 33–37.

([6]) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021 li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Greċja għall-2021, ĠU C 304, 29.7.2021, p. 33–37. Ta' min jgħid li l-klawżola liberatorja ġenerali, li tibqa' attiva fl-2022, tippermetti devjazzjoni temporanja mir-rekwiżiti baġitarji, dment li dan ma jipperikolax is-sostenibbiltà fiskali fit-terminu medju. Inizjalment ġiet attivata f'Marzu 2020 għall-2020 u estiża sal-2021 kif indikat fl-Istrateġija Annwali għat-Tkabbir Sostenibbli 2021. Abbażi tat-tbassir tar-rebbiegħa tal-2021 tal-Kummissjoni, fit-2 ta' Ġunju l-Kummissjoni qieset li l-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni kontinwa tal-klawżola liberatorja ġenerali fl-2022 u d-diżattivazzjoni tagħha mill-2023 ġew issodisfati. Sitwazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż se jkomplu jiġu kkunsidrati wara d-diżattivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali.

B'reazzjoni għan-nirien estensivi fil-foresti f'Awwissu, l-awtoritajiet adottaw sett ta' miżuri ta' għajnuna u appoġġ. Fl-aħħar ta' Awwissu 2021, l-awtoritajiet ħarġu baġit supplimentari, li jżid in-nefqa tal-baġit ordinarju b' 0,1 % tal-PDG u n-nefqa tal-baġit tal-investiment pubbliku b'0,2 % tal-PDG, sabiex jiġu ffinanzjati l-miżuri li jipprovdu assistenza lill-unitajiet domestiċi, lin-negozji u lir-reġjuni affettwati. L-appoġġ introdott huwa stmat li jżid l-infiq pubbliku b' 0,3 % tal-PDG fl-2021 u b'0,1 % tal-PDG fl-2022 u jikkonsisti f'firxa wiesgħa ta' miżuri bħal għotjiet u self, eżenzjonijiet mill-ħlas lura tal-avvanz rimborżabbli pprovdut matul il-pandemija, rinunzja tat-taxxa fuq il-proprjetà immobbli (ENFIA) għall-2021-2023, sospensjonijiet temporanji tal-obbligi tat-taxxi u tad-djun u appoġġ lill-gvernijiet lokali affettwati biex jgħinu fir-rikostruzzjoni tar-reġjuni tagħhom.

Fil-11 ta' Settembru 2021, l-awtoritajiet ħabbru pakkett ta' miżuri addizzjonali. Il-biċċa l-kbira tal-miżuri jtawlu jew jaġġustaw il-miżuri ta' appoġġ eżistenti. B'mod aktar speċifiku, ir-rata ta' rimborż tal- "pagamenti bil-quddiem ripagabbli" kollha (appoġġ pubbliku lil kumpaniji affettwati mill-pandemija, imqassma fil-forma ta' self b'komponent ta' sussidju kundizzjonali) se tkompli tonqos mill-50-100 % attwali għal 25-50 %, skont ir-rata ta' telf fil-fatturat għal kull kumpanija; l-iskema ta' xogħol b'ħinijiet iqsar ("SYNERGASIA") se tiġi estiża sa tmiem l-2021; U l-iskema ta' sussidju tal-pagament parzjali temporanju għad-debituri affettwati mill-coronavirus b'self ta' residenza primarja (l-iskema "Gefyra") se tiġi estiża għal tliet xhur addizzjonali ([7]). Bi tweġiba għaż-żieda riċenti fil-prezzijiet tal-elettriku tħabbret skema ġdida ta' sussidju, li se toffri skont ta' EUR 30/MWh għall-ewwel 300 kWh fix-xahar ikkonsmati sal-aħħar tas-sena. Din il-miżura hija temporanja u se tkun ta' benefiċċju għad-djar kollha u għan-negozji b'vultaġġ baxx. L-ispiża ta' dawn il-miżuri għad trid tiġi speċifikata bis-sħiħ u se tiġi inkluża fit-tbassir tal-ħarifa tal-Kummissjoni tal-2021. Il-pakkett jinkludi wkoll miżuri li għandhom impatt fiskali fl-2022 u se jiġi vvalutat fil-kuntest tal-Abbozz ta' Pjan Baġitarju tal-2022 ([8]).

Ġiet adottata skema ta' saldu ġdida għall-obbligi tat-taxxa u tas-sigurtà soċjali pendenti li seħħew matul il-perjodu tal-pandemija u sal-aħħar ta' Ġunju 2021. Din l-iskema l-ġdida temenda l-iskema ta' saldu diġà adottata li tikkonċerna l-ħlas lura tal-obbligazzjonijiet differiti għall-perjodu bejn Marzu u Ġunju 2020. Skont l-iskema preċedenti, in-negozji u l-unitajiet domestiċi li kienu affettwati direttament minn lockdowns u minn sospensjonijiet tal-kuntratti tax-xogħol, setgħu jagħżlu li jħallsu l-obbligi differiti tagħhom fi 24-il pagament parzjali mingħajr ebda mgħax, jew fi 48-il pagament mensili, f'liema każ jiġi impost imgħax annwali ta' 2,5 %. Minħabba li l-pandemija damet aktar milli kien mistenni fiż-żmien tat-tfassil ta' din l-iskema u minħabba li l-akkumulazzjoni ta' taxxa u dejn tas-sigurtà soċjali ġodda li suppost diġà tħallsu żdiedet, l-awtoritajiet iddeċidew li jippermettu perjodu itwal għall-ħlas lura ta' dawn l-obbligazzjonijiet taħt l-iskema l-ġdida. Wara din il-modifika, il-persuni fiżiċi u ġuridiċi eliġibbli jistgħu jħallsu lura d-dejn dovut tagħhom f'massimu ta' 36 jew 72 ħlas parzjali. B'mod simili għall-iskema preċedenti, dawk li jagħżlu l-perjodu iqsar ta' ħlas lura mhux se jiġu ċċarġjati mgħax. Sabiex jitnaqqas l-għadd medju ta' pagamenti mħallsa, il-pagamenti minimi ta' kull xahar għad-djun ta' aktar minn EUR 1 000 żdiedu għal EUR 50.

([7]) L-estensjoni tal-iskema hija soġġetta għall-approvazzjoni tal-Kummissjoni tal-emenda għad-deċiżjoni SA.58555.

([8]) Skont it-tbassir tar-rebbiegħa tal-2021 tal-Kummissjoni, id-defiċit primarju mmonitorjat taħt sorveljanza msaħħa huwa mistenni li jilħaq 7.3 % tal-PDG fl-2021 u 0.5 % tal-PDG fl-2022, li huwa allinjat mill-qrib mal-projezzjoni tal-awtoritajiet. Il-Parlament Grieg adotta wkoll l-Istrateġija Fiskali fuq Terminu Medju f'Lulju 2021, li hija konsistenti mal-Programm ta' Stabbiltà ppreżentat f'April 2021.

Riforma tas-sistema awżiljarja tal-pensjonijiet ġiet adottata mill-Parlament f'Settembru 2021 u se tidħol fis-seħħ fl-2022, bi spejjeż fiskali limitati fuq perjodu medju iżda b'impatt fiskali mdaqqas fuq medda twila ta' żmien. L-awtoritajiet se joħolqu fond tal-pensjoni pubbliku ġdid iffinanzjat bis-sħiħ li se jopera bħala skema tal-pensjoni b'kontribuzzjoni definita għall-pensjonijiet awżiljarji. Il-parteċipanti l-ġodda fis-suq tax-xogħol ([9]) se jkunu awtomatikament irreġistrati f'dan il-fond il-ġdid, filwaqt li l-impjegati li diġà jinsabu fis-sistema ta' kontribuzzjonijiet definiti nozzjonali u li għandhom inqas minn 35 sena se jitħallew jagħżlu jekk iridux jipparteċipaw fil-fond il-ġdid jew jibqgħux fl-iskema eżistenti. L-ispejjeż fiskali tar-riforma fil-perijodu qasir jirriflettu d-devjazzjoni ta' kontribuzzjonijiet futuri ta' impjegati ġodda lejn akkumulazzjoni ta' kapital fil-fond il-ġdid, u b'hekk jinħoloq distakk fid-dħul li jeħtieġ li jiġi kopert minn fondi pubbliċi. Dawn l-ispejjeż huma mistennija li jkunu maniġġabbli (0.1-0.2 % tal-PDG fis-sena) matul id-deċennju li jmiss, u jistgħu jiġu koperti minn bafers eżistenti fil-baġit soċjali. Madankollu, l-ispiża tar-riforma hija mistennija li tiżdied maż-żmien u tilħaq il-quċċata ta' madwar 1 % tal-PDG fis-snin 2070 f'termini annwali. Il-kost jiddependi fuq is-sehem tal-impjegati attwali assigurati fil-fondi supplimentari eżistenti li jiddeċiedu li jmorru għall-fond il-ġdid, filwaqt li l-impatt fuq il-livell tad-dejn tal-gvern ġenerali se jiddependi wkoll fuq l-istrateġija ta' investiment ta' dan il-fond u fuq il-klassifikazzjoni tas-settur tiegħu ([10]).

Ir-riskji fiskali jibqgħu sostanzjali u jirrelataw prinċipalment mal-evoluzzjoni tal-pandemija u mas-sentenzi tal-qorti pendenti. Spejjeż fiskali addizzjonali jistgħu jirriżultaw minn aktar estensjoni tal-miżuri ta' konteniment u l-appoġġ fiskali relatat, f'każ li l-pandemija tkompli tevolvi. Riskji oħra jirriżultaw mill-possibbiltà tal-garanziji maħruġa bħala parti mill-miżuri ta' appoġġ li għandhom jiġu eżerċitati fis-snin li ġejjin. Riskji ulterjuri huma relatati mad-deċiżjoni tal-qorti pendenti dwar il-pensjonijiet retroattivi. Wara d-deċiżjoni tal-Kunsill tal-Istat ta' Lulju tal-2020, l-Istat Grieg ħallas EUR 1.4 biljun f'pagamenti tal-pensjoni retroattivi, iżda rrifjuta li jirrikonoxxi kwalunkwe pretensjoni pendenti li tirrigwarda bonusijiet staġjonali u pensjonijiet supplimentari. Id-deċiżjoni pendenti tal-Kunsill tal-Istat dwar il-kumpens retroattiv għal tnaqqis fil-pensjonijiet supplimentari u l-bonusijiet staġjonali tista' twassal għal aktar pagamenti sostanzjali f'każ li l-qorti tiddeċiedi favur il-pensjonanti. Barra minn hekk, il-każijiet pendenti ta' litigazzjoni kontra l-Kumpanija Pubblika tal-Proprjetà Immobbli (ETAD) ikomplu joħolqu riskji fiskali. Fl-aħħar nett, il-klassifikazzjoni tal-entità tal-bejgħ u l-kiri lura għal proprjetajiet li huma proprjetà ta' debituri vulnerabbli għadha pendenti. F'każ li jiġi kklassifikat bħala entità tal-gvern ġenerali, dan jirriżulta fi spejjeż fiskali sostanzjali matul il-fażi ta' tħejjija tal-entità.

FINANZJAMENT SOVRAN

Ir-riżerva ta' flus kontanti tibqa' kbira hekk kif il-gvern ikompli b'suċċess il-programm tiegħu ta' ħruġ ta' bonds. Il-firxiet tar-rendimenti sovrani fuq il-Bund Ġermaniż komplew jonqsu u ilhom madwar 100 punt bażi fuq il-pussess ta' 10 sena mill-aħħar ta' Mejju 2021. Il-kundizzjonijiet ta' finanzjament favorevoli jkomplu jiġu appoġġati wkoll mill-pożizzjoni akkomodanti tal-politika monetarja tal-Bank Ċentrali Ewropew, inkluż il-Programm ta' Xiri ta' Emerġenza Pandemika tiegħu. Il-Greċja użat is-swieq kapitali diversi drabi minn April

([9]) Parteċipanti ġodda impjegati f'setturi li diġà huma taħt is-sistema awżiljarja nozzjonali ta' kontribuzzjonijiet definiti attwali.

([10]) Jekk jiġi kklassifikat fi ħdan il-gvern estiż, l-impatt fuq id-dejn pubbliku jkun aktar baxx peress li l-parteċipazzjonijiet tal-fond ta' bonds sovrani Griegi jiġu kkonsolidati fi ħdan il-gvern estiż.

2021. F'Mejju, hija ġabret EUR 3 biljun permezz tal-ħruġ ta' bond tal-gvern ta' referenza ġdid ta' 5 snin. Ir-rendiment miksub kien ta' 0,17 %, b'kupun ta' 0 %. It-tnejn huma l-inqas valuri li qatt inkisbu minn bond Grieg fuq din il-maturità. F'Ġunju, il-kotba tal-ħruġ tal-bonds ta' 10 snin ta' Jannar 2021 reġgħu nfetħu, u EUR 2,5 biljun inġabru b'rendiment ta' 0,89 %. L-attività tal-ħruġ kompliet f'Settembru bil-ftuħ mill-ġdid tal-kotba għall-bonds ta' 5 snin u 30 snin. L-Aġenzija għall-Ġestjoni tad-Dejn Pubbliku ġabret EUR 1,5 biljun (rendiment ta' 0,02 %) u EUR 1 biljun (rendiment ta' 1,675 %) rispettivament minn dawk il-ħruġ. L-Istat Grieg diġà qabeż il-pjan ta' ħruġ oriġinali tiegħu għall-2021, u ġabar EUR 14 biljun fis-suq miftuħ. Barra minn hekk, f'Mejju ġew żborżati madwar EUR 2,5 biljun f'self lill-Greċja taħt l-istrument Ewropew għal programm temporanju "Appoġġ biex jittaffew ir-Riskji ta' Qgħad f'Emerġenza". Ir-riżervi tal-flus tal-gvern ġenerali kienu madwar EUR 34 biljun fil-bidu ta' Lulju 2021 ([11]). Barra minn hekk, f'Awwissu 2021 il-Greċja rċeviet EUR 4 biljun fi prefinanzjament taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza.

ANALIŻI TAS-SOSTENIBBILTÀ TAD-DEJN

L-aġġornament tal-analiżi jindika li r-riskji għas-sostenibbiltà tad-dejn baqgħu fil-biċċa l-kbira l-istess meta mqabbla mal-10 rapport. B'mod simili għall-valutazzjoni fl-10 rapport , l-aġġornament attwali tal-analiżi jindika li r-riskji fuq terminu qasir għas-sostenibbiltà tad-dejn għadhom imrażżna. Ir-riskji huma aktar sinifikanti fuq medda twila ta' żmien fix- "xenarji ta' tkabbir baxx" u "primjum tar-riskju ogħla". L-analiżi tas-sostenibbiltà tad-dejn tkompli tibni fuq it-tbassir tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni u ġiet aġġornata b'informazzjoni ġdida dwar ir-rati forward u l-ħruġ li seħħ mill-aħħar rapport. Ix-xenarju bażi tjieb marġinalment meta mqabbel mal-10 rapport minħabba tnaqqis ulterjuri fir-rati forward Griegi minn nofs Awwissu, filwaqt li x-xenarji alternattivi baqgħu fil-biċċa l-kbira l-istess, peress li l-projezzjonijiet tar-rata mingħajr riskju nbidlu biss marġinalment. Fix-xenarju bażi, id-dejn jonqos għal 57,6 % tal-PDG sal-2060, filwaqt li l-ħtiġijiet ta' finanzjament gross jibqgħu taħt il-15 % tal-PDG fit-tul. Fix-xenarju tal-primjum tar-riskju ogħla, id-dejn jonqos għal 97,6 % tal-PDG sal-2060, filwaqt li l-ħtiġijiet ta' finanzjament gross huma madwar 20 % tal-PDG mit-tieni nofs tas-snin 2050 'il quddiem. Fix-xenarju ta' tkabbir baxx, il-livell tad-dejn ma jistabbilizzax ruħu, u l-ħtiġijiet ta' finanzjament gross jaqbżu b'mod permanenti l-20 % tal-PDG mit-tieni nofs tas-snin 2040.

([11]) Il-bilanċ tal-kont ta' riżerva ta' flus baqa' ta' EUR 15,7 biljun. Il-kont ta' riżerva ta' flus inbena wkoll permezz ta'
l-iżborżi taħt il-programm tal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà u huma ddedikati għas-servizz tad-dejn. Il-Greċja
tista' tuża dan l-ammont għal skopijiet oħra wkoll, wara approvazzjoni tal-korpi governattivi tal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà.

Grafika 1.1: **Riżultati tal-analiżi tas-sostenibbiltà tad-dejn**

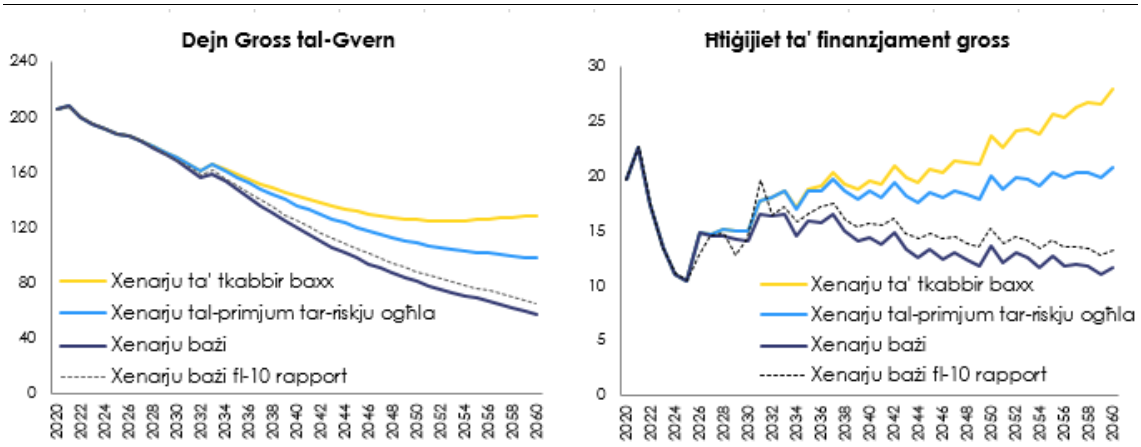

Sors: Is-Servizzi tal-Kummissjoni

ŻVILUPPI FIS-SETTUR FINANZJARJU

Il-ħtiġijiet ta' proviżjonament marbuta mat-tranżazzjonijiet ta' titolizzazzjoni ta' self improduttiv naqqsu l-profittabbiltà tal-banek. B'riżultat ta' dan, il-banek komplew jirreġistraw telf fl-ewwel kwart tal-2021. Mil-lat pożittiv, id-dħul nett żdied. B'mod partikolari, id-dħul tan-negozjar ta' darba marbut mal-portafoll tal-bonds tal-gvern għen, filwaqt li l-introjtu nett mill-imgħax kien reżiljenti bħala riżultat tal-ispiża aktar baxxa tal-finanzjament minħabba l-likwidità abbundanti fuq il-bażi ta' depożiti dejjem jikbru u finanzjament kbir mill-Eurosistema. Fil-każ ta' żewġ banek sistemiċi, ir-riżultati ġew imsaħħa wkoll minn kost tar-riskju aktar baxx, hekk kif bdew jaħsdu l-benefiċċji tat-tnaqqis fl-ingranaġġ tas-self improduttiv tagħhom. Fl-istess ħin, l-ispejjeż operattivi żdiedu minħabba xi spejjeż mhux rikorrenti ta' ristrutturar. Minbarra dawk, l-ispejjeż operattivi naqsu, u dan jirrifletti l-isforzi tal-banek biex inaqqsu l-persunal u l-fergħat tagħhom. Il-marġnijiet tal-imgħax netti huma mistennija li jibqgħu taħt pressjoni mir-rati tal-imgħax baxxi u mill-karta bilanċjali mistennija li tispiċċa. Il-prospetti ta' profittabilità għat-tieni nofs tal-2021 għalhekk se jkunu influwenzati minn (i) l-abbiltà tal-banek li jkomplu jnaqqsu l-ħtiġijiet ta' proviżjonament tagħhom, (ii) l-attività ekonomika, li se taffettwa d-domanda għal self ġdid, u (iii) il-kapaċità tal-banek li jsibu sorsi alternattivi ta' introjtu. Aktar tnaqqis tal-ispejjeż u t-teħid ta' vantaġġ mit-tranżizzjoni diġitali se jkunu sfidi ewlenin oħra fil-futur qrib.

Il-pożizzjoni kapitali tal-banek Griegi fi tmiem l-ewwel kwart tal-2021 baqgħet ġeneralment adegwata minkejja t-telf irreġistrat minħabba l-pandemija, it-tindif tal-karti tal-bilanċ tal-banek u t-tneħħija parzjali tal-aġġustamenti prudenzjali tranżitorji. Il-proporzjonijiet medji ta' Ekwità Komuni ta' Grad 1 u ta' Kapital Totali tal-banek kienu, fuq bażi konsolidata, ta' 13,6 % u 15,6 % tal-assi ponderati għar-riskju, rispettivament. Dan jimplika tnaqqis fir-rigward tat-trimestru preċedenti u meta mqabbel ma' tmiem l-2019 (16,2 % u 17,3 % rispettivament), peress li l-banek antiċipaw proviżjonament marbut mal-impatt tal-pandemija u t-titolizzazzjonijiet li ġejjin. It-tneħħija gradwali tal-aġġustamenti prudenzjali tranżitorji ([12]) u l-amortizzazzjoni annwali tal-assi ta' taxxa differita fil-biċċa l-

([12]) Dawn l-arranġamenti tranżizzjonali jirreferu għall-introduzzjoni gradwali tal-istandards kontabilistiċi l-ġodda dwar l-indeboliment tal-assi finanzjarji u l-implimentazzjoni ta' regoli ġodda li jwasslu lill-banek biex

kbira garantiti, għamlet ukoll pressjoni temporanja fuq il-proporzjon tal-kapital ġenerali tal-banek fl-ewwel trimestru tal-2021. Madankollu, iż-żieda riċenti b'suċċess fil-kapital azzjonarju minn żewġ banek sistemiċi fit-tieni kwart tal-2021 ([13]), flimkien ma' azzjonijiet oħra li jsaħħu l-kapital, jippermettu lill-banek sistemiċi Griegi jimxu 'l quddiem bl-istrateġiji ambizzjużi tagħhom għat-tnaqqis tas-self improduttiv. Fl-istess ħin, il-pożizzjoni kapitali ta' xi istituzzjonijiet inqas sinifikanti tista' tirrikjedi monitoraġġ mill-qrib fi żmien qasir, peress li jindirizzaw ukoll il-livell għoli tagħhom ta' self improduttiv. Fir-rigward tar-rekwiżit minimu għal fondi proprji u obbligazzjonijiet eliġibbli (MREL), l-erba' banek sistemiċi aġġustaw il-politika ta' ħruġ tagħhom sabiex jilħqu l-mira interim vinkolanti stabbilita għall-1 ta' Jannar 2022, kif evidenzjat minn ħruġ b'suċċess fl-ewwel nofs tal-2021([14]).

Ir-rabta bejn is-sovrani u l-banek saret aktar b'saħħitha matul l-aħħar sena u se teħtieġ monitoraġġ mill-qrib fil-futur. Is-sehem diġà għoli ta' krediti ta' taxxa differita fil-kapital tal-banek jinsab fuq xejra li qed tiżdied, u jilħaq 65 % tal-kapital tal-Grad 1 ta' Ekwità Komuni fl-ewwel kwart tal-2021, hekk kif il-pożizzjonijiet kapitali tal-banek jiġu taħt pressjoni mill-kost tat-titolizzazzjonijiet ta' self kompluti u futuri u mil-livelli ta' profittabbiltà mrażżna. Barra minn hekk, il-banek sistemiċi Griegi żiedu gradwalment l-esponiment tagħhom għal parteċipazzjonijiet f'bonds tal-gvern domestiku, minn 6.4 % tal-assi totali tagħhom sa tmiem l-2018 għal 10,1 % sa tmiem l-2020 ([15]), għalkemm ir-riskju assoċjat għadu mrażżan għalissa minħabba s-sehem ta' parteċipazzjonijiet ta' bonds tal-gvern ikklassifikati b'kost amortizzat ([16]) u l-volatilità baxxa tar-rendiment tal-bonds sovrani fuq il-bażi tal-pożizzjoni akkomodanti tal-politika monetarja tal-Bank Ċentrali Ewropew. Barra minn hekk, l-esponiment tal-banek Griegi għas-sovran tagħhom jiżdied aktar permezz ta' garanziji mill-Istat ipprovduti fil-kuntest tal-iskema Hercules u l-miżuri ta' appoġġ mill-Istat tal-Covid-19, filwaqt li l-Istat iżomm ukoll ishma ta' ekwità fis-settur, bħala riżultat tal-parteċipazzjoni tiegħu fir-rikapitalizzazzjonijiet tal-banek fil-passat.

Id-deterjorament marġinali fil-proporzjon tas-self improduttiv fl-ewwel trimestru tal-2021 huwa mistenni li jitreġġa' lura fit-trimestri li jmiss minħabba titolizzazzjonijiet ulterjuri ta' self improduttiv taħt l-iskema Hercules. Wara titjib kontinwu fl-2020, il-proporzjon tas-self improduttiv tela' 'l fuq f'Marzu 2021, għal 30,3 % fuq bażi individwali, u jibqa' l-ogħla fiż-żona tal-euro. Ir-raġuni għal din iż-żieda żgħira hija żieda f'inadempjenzi ġodda fl-ewwel (1) kwart tas-sena, speċjalment fil-ktieb tas-self korporattiv u tal-konsumatur, bi tlieta mill-erba' banek sistemiċi jirreġistraw influssi netti ta' self improduttiv fit-tliet xhur. Madankollu, it-tnaqqis fl-istokk ta' self improduttiv huwa mistenni li jkompli mit-tieni (2) kwart tas-sena, peress li tliet tranżazzjonijiet oħra ġew formalment konklużi sal-aħħar ta' Ġunju 2021 taħt l-iskema Hercules, u laħqu portafoll aggregat ta' self improduttiv titolizzat ta' madwar EUR 17 biljun. L-erba' banek Griegi sistemiċi qed jippjanaw li jiddisponu minn EUR 24 biljun addizzjonali ta' self improduttiv sa tmiem l-2021, bl-użu tal-estensjoni reċenti

---

inaqqsu aktar malajr l-iskoperturi improduttivi, skont ir-Regolament (UE) 2019/630 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 575/2013 u l-gwida superviżorja rilevanti.

([13]) L-ewwel wieħed f'April 2021, li ġabar EUR 1,38 biljun, u t-tieni wieħed f'Ġunju 2021, li ġabar EUR 800 miljun. Dawn kienu l-ewwel żidiet fil-kapital azzjonarju tal-banek Griegi mill-2015.

([14]) Il-banek Griegi ħarġu b'suċċess fl-ewwel nofs tal-2021 nota Tier-II ta' EUR 500 miljun f'Marzu 2021, nota prijoritarja mhux garantita ta' EUR 500 miljun ippreferuta f'Mejju 2021 u nota tal-Grad I Addizzjonali ta' EUR 600 miljun f'Ġunju 2021.

([15]) Sors: Bank of Greece, Financial Stability Review (Reviżjoni tal-Istabbiltà Finanzjarja) Ġunju 2021

([16]) Billi jikklassifikaw il-parteċipazzjonijiet ta' bonds tal-gvern bħala miżmuma sal-maturità (jiġifieri b'kost amortizzat), il-banek jiżolaw il-bażi kapitali tagħhom minn kwalunkwe żieda potenzjali fil-volatilità tar-rendimenti tal-bonds tal-gvern.

tal-iskema. L-għan tagħhom huwa li jilħqu proporzjonijiet ta' self improduttiv b'ċifra waħda sa mhux aktar tard mill-2022. Is-suċċess ta' dawn il-pjanijiet ambizzjużi ta' tnaqqis jiddependi fuq għadd ta' fatturi, bħall-iskala ta' influssi ġodda ta' self improduttiv, it-tkabbir ekonomiku futur u l-kundizzjonijiet ġenerali tas-suq. F'dan ir-rigward, fi sforz biex il-qafas ta' Hercules jiġi adattat għall-ambjent post-pandemiku u jiġi rifless l-impatt negattiv tal-kriżi tas-saħħa fuq irkupri ta' self ([17]), l-awtoritajiet adottaw f'Lulju 2021 emendi addizzjonali għal-liġi ta' implimentazzjoni rilevanti.

Wara l-iskadenza tal-moratorji, valutazzjoni inizjali turi impatt negattiv moderat fuq il-kwalità tal-assi, f'konformità mal-aspettattivi tal-banek, iżda għad hemm riskji negattivi. Il-maġġoranza l-kbira tal-moratorji skadew fi tmiem l-2020, b'xi eċċezzjonijiet limitati, partikolarment marbuta mas-settur tal-ospitalità. Ir-riżultati inizjali jissuġġerixxu li l-għadd ta' inadempjenzi potenzjali x'aktarx li ma jaqbiżx l-istima oriġinali inkorporata fil-pjanijiet tan-negozju tal-banek għall-2021. Bħalissa, madwar nofs il-mutwatarji li ħarġu mill-moratorji reġgħu lura għal xejra normali ta' pagament filwaqt li t-tranżizzjoni bla xkiel tal-bqija tal-mutwatarji għal mudell ta' pagament normali hija appoġġata minn a) serje ta' prodotti intensivi offruti mill-banek lil klijenti vijabbli li qed jiffaċċjaw diffikultajiet temporanji u b) iż-żewġ skemi temporanji ta' sussidju għall-pagamenti akkont stabbiliti mill-awtoritajiet biex iwettqu jew jirristrutturaw debituri affettwati mill-coronavirus (l-iskemi "Gefyra" u "Gefyra II"). L-iskadenza għall-applikazzjonijiet għall-aktar waħda reċenti minn dawn iż-żewġ skemi, li kienu mmirati lejn is-self lin-negozji ta' ditti u professjonisti żgħar u ta' daqs medju, kienet l-aħħar ta' Mejju, b'total ta' 40 314 applikazzjoni sottomessi, li minnhom 18 077 applikazzjoni eliġibbli ġew ipproċessati sal-aħħar ta' Lulju, li jikkorrispondu għal EUR 6,5 biljun ta' self, li fil-biċċa l-kbira (84 %) kienu produttivi. L-awtoritajiet ħabbru wkoll estensjoni limitata ta' 3-il xahar tal-ewwel skema, relatata ma' self garantit minn residenza primarja, biex tippermetti t-tneħħija gradwali tad-debituri milquta mill-Covide. Madankollu, ir-riskji negattivi fir-rigward tal-livelli ta' proviżjonament tal-banek jippersistu, peress li l-impatt sħiħ tal-pandemija fuq l-influssi ta' self improduttiv jista' jsir evidenti b'dewmien biss fl-2022. Dan huwa minħabba l-iskadenza tal-maġġoranza tal-prodotti intensivi u ż-żewġ skemi "Gefyra" lejn l-aħħar ta' din is-sena, kif ukoll it-tneħħija mistennija ta' diversi programmi oħra ta' appoġġ mill-istat. B'riżultat ta' dan, hemm bżonn ta' klassifikazzjoni u proviżjonament xierqa u omoġenji tas-self taħt soluzzjonijiet intensivi kif ukoll aktar titjib fil-kapaċità interna mill-banek biex jipprovdu ristrutturar vijabbli tas-self fit-tul, sabiex dawn ir-riskji jiġu ġestiti b'mod proattiv u jiġi żgurat li jintlaħqu l-miri ambizzjużi ta' tnaqqis tas-self improduttiv.

Il-programmi ta' appoġġ għall-kreditu komplew isaħħu l-fluss tal-kreditu għall-ekonomija. Matul il-perjodu minn Jannar sa Ġunju 2021, 28 % tas-self ġdid b'maturità definita lil korporazzjonijiet mhux finanzjarji kien appoġġat minn strumenti offruti mill-Bank Elleniku għall-Iżvilupp u 48 % fil-każ ta' intrapriżi żgħar u ta' daqs medju. Il-fond ta' garanzija tal-intrapriża Covid-19 għen biex jiġu pprovduti EUR 5,7 biljun f'self mill-bidu tal-pandemija sal-aħħar ta' Ġunju. Il-fond se jibqa' disponibbli sa tmiem l-2021, u jistenna li jalloka EUR 0,8 biljun ta' self addizzjonali. Taħt it- "Tepix II", tħallsu EUR 2,1 biljun f'self sal-aħħar ta' Ġunju. Il-kreditu lil korporazzjonijiet mhux finanzjarji kompla jikber iżda b'pass aktar bil-mod. F'Lulju 2021, ir-rata annwali ta' tkabbir tal-kreditu nett lil korporazzjonijiet mhux finanzjarji niżlet għal 4,1 % minn 6,7 % f'April u 10,0 % f'Diċembru 2020,

([17]) Is-sospensjoni tal-miżuri ta' infurzar matul il-pandemija affettwat l-abbiltà tas-servizzjanti li jirkupraw fuq il-krediti tagħhom u ħolqot il-ħtieġa għal ċerta flessibbiltà, minħabba li l-qafas leġiżlattiv jipprevedi miżuri f'każ li l-irkupri ma jilħqux il-projezzjonijiet tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju.

b'deċellerazzjoni fil-każ ta' kumpaniji kbar li tpaċi b'mod sħiħ aċċellerazzjoni għal intrapriżi żgħar u ta' terminu medju, peress li żewġ ripagamenti kbar ta' self korporattiv f'April affettwaw ix-xejra ġenerali. Il-kost tal-kreditu lil korporazzjonijiet mhux finanzjarji baqa' storikament baxx matul l-ewwel nofs tal-2021, għall-kuntrarju tal-kost tal-kreditu għal negozji mhux inkorporati, li huwa sostanzjalment ogħla. Barra minn hekk, kundizzjonijiet tas-suq favorevoli ppermettew lill-akbar korporazzjonijiet Griegi mhux finanzjarji jirrikorru għas-swieq finanzjarji biex ifittxu fondi addizzjonali permezz tal-ħruġ ta' bonds korporattivi. Fir-rigward tal-unitajiet domestiċi, ir-rata annwali ta' tkabbir tal-kreditu baqgħet negattiva u ġeneralment ma nbidlitx b'-2,5 % f'Lulju 2021 meta mqabbla ma' tmiem l-2020 u tiġi bi spiża dejjem ogħla.

Il-Fond Elleniku għall-Istabbiltà Finanzjarja pparteċipa fiż-żidiet b'suċċess fil-kapital azzjonarju ta' żewġ banek sistemiċi. Il-Fond ipparteċipa fit-tieni kwart tal-2021 għall-eżerċizzji ta' ġbir tal-kapital ta' żewġ istituzzjonijiet ta' kreditu biex jevita dilwizzjoni eċċessiva tas-sehem eżistenti tiegħu fihom. Fl-istess ħin, il-Fond kompla jappoġġa lill-banek fil-pjanijiet strateġiċi fit-tul tagħhom biex jindirizzaw l-isfidi tal-innovazzjoni u s-sostenibbiltà. It-trattament statistiku tal-impatt fiskali tal-injezzjonijiet ta' kapital se jiġi vvalutat mill-awtoritajiet tal-istatistika fil-perjodu li ġej. Ta' min jinnota li l-proċess ta' nomina għall-kariga tal-Viċi Uffiċjali Kap Eżekuttiv tal-Fond iddewwem. Il-preservazzjoni tal-indipendenza tal-Fond u r-rispett tal-proċess tal-għażla kif stabbilit fil-liġi jibqgħu essenzjali.